Från:
Skickat: Wed, 15 Oct 2025 21:05:16 +0100
Till: registrator.rlk@regionstockholm.se
Cc:

Ämne: Dnr RS2025-0095 Remissyttrande över RUFS 2025-Söderbergainitiativet (Ekerö
Bilagor:
Bilaga 0 Söderbergainitiativet RUFS 2025.pdf, Bilaga 1. Söderberga Initiativet om FÖP Södra Färingsö.pdf, Bilaga 2 Alternativ vision och strategi för Södra Färingsö.pdf, Bilaga 3 Färingsöborna om Framtiden - Enkät om Utveckling, Infrastruktur och Livskvalitet.pdf, Bilaga 4 Öppna svar från invånarenkät.pdf, Bilaga 5 Begäran om inhibition avseende Enlunda bussdepå i Ekerö kommun.pdf, Bilaga 6 Exempel på juridiska och ekonomiska konsekvenser av centraliserad VA-planering i glesbygd.pdf, Remissyttrande Söderbergainitiativet - RUFS2025.pdf, Bilaga 7. Mälaröarna som regional kornbod och resurslandskap.pdf
Categories: A

Hej, vi bifogar härmed Söderbergainitiativets remissyttrande över förslag till RUFS 2025 - Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.

Vi beklagar att vi inte kunnat använda det digitala webformuläret. Vårt yttrande innehåller flera omfattande bilagor, inklusive underlag med kartor, analyser och juridiska dokument, vilket gjorde det mer praktiskt att lämna in via e-post.

Bilagorna återspeglar ett brett lokalt engagemang på Mälaröarna och belyser flera frågor med relevans för den regionala planeringen, bland annat livsmedelsförsörjning, markanvändning, beredskap och rättssäker planprocess.

Vänligen bekräfta mottagandet av detta mejl.

Tack för ert arbete med RUFS-processen.

Med vänliga hälsningar,

Styrelsen

Söderbergainitiativet

Ekerö kommun

@ kontakt@söderbergainitiativet.se

www.söderbergainitiativet.se

Till: Regionstyrelsens Infrastruktur- & Regionplaneringsutskott Stockholm
Er ref.: Dnr RS2025-0095
Datum: 15 oktober 2025

Remissyttrande över förslag till RUFS 2025 - Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

1. Inledning - Mälaröarna som unik regional miljö

Ekerö kommun och Mälaröarna utgör en unik miljö i Stockholmsregionen - en plats där tusenåriga kulturlandskap, jordbruk, naturreservat och små samhällen samexisterar i balans. Historiskt har området varit regionens kornbod, med en odlings- och kulturlandskapsstruktur som saknar motstycke i länet.

Ekerö kommun är också ett Sverige i miniatyr: en centralort (Ekerö tätort), en mindre tätort (Stenhamra) som fungerar som lokal nod, och däremellan ett vidsträckt landsbygdsområde som rymmer både levande jordbruk och kulturmiljöer av riksintresse. Cirka 85 % av kommunens befolkning bor i tätorterna, resten i landsbygdsmiljöer där småskalig utveckling, självhushållning och lokal gemenskap fortfarande präglar vardagen.

I och med Förbifartens färdigställande 2030 står kommunen inför ett vägval:

- Att anamma en snabb urbanisering mot småstadskaraktär och förtätning, eller
- Att välja en balanserad och hållbar utveckling som tar hänsyn till Mälaröarnas särprägel, ekologiska värden, historiska kontinuitet samt länets resurs avseende spannmål.

Söderbergainitiativet menar att RUFS 2025 har en avgörande roll i att vägleda detta vägval, genom att tydligt värna de områden i regionen som utgör ekologiska, kulturella och försörjningsmässiga motvikter till storstaden. Mälaröarna är en sådan plats.

Mälaröarna utgör en av regionens mest sammanhängande jordbruksbygder, med odlingsmark som både historiskt och i nutid bidrar till länets livsmedelsförsörjning och resiliens.

RUFS 2050 understryker själv denna princip:
"Den brukade marken i länet har stor betydelse för Jivsmedelsförsörjning, biologisk mångfald och beredskap. Jordbruksmark ska brukas, inte exploateras." {RUFS 2050, s. 94)

Det är därför angeläget att RUFS 2025 konsekvent tillämpar denna utgångspunkt i planeringen av Mälaröarna och andra jordbruksområden i länet.

2. Kort om Söderbergainitiativet

Söderbergainitiativet bildades i september 2024 som ett opolitiskt, lokalt och ideellt samarbete mellan boende på Färingsö. Syftet är att värna hållbar utveckling, medborgardialog och rättssäker planering i kommunens beslut som rör markanvändning, VA, infrastruktur och miljö.

Under året har vi genomfört analyser, invånarenkäter och juridiska inlagor som nu tillsammans utgör ett konkret underlag för hur RUFS-målen kan realiseras lokalt: resurseffektivitet, flerkärnighet, tillit och social hållbarhet.

3. Sammanfattande synpunkter på RUFS 2025 (RUFS mål 1-3)

1. RUFS bör tydligt erkänna Mälaröarna som en särskild landsbygdsmiljö av regional betydelse, där kulturarv, natur och jordbruksmark utgör långsiktiga resurser för hela länet.
2. Tätortsbandet på södra Färingsö behöver omprövas.
   Kommunens planeringside om ett sammanhängande tätortsband riskerar att exploatera odlingsbar mark och förstöra den öppna landskapskaraktär som definierar Färingsö.

   Söderberga Initiativet föreslår i stället att begreppet "Landsbygdsstråk" används som vägledande princip för framtida planering. Det uttrycker en utvecklingsinriktning där service, näringsliv och boende kan växa i samklang med natur, kultur och jordbruk, inte på deras bekostnad.
3. Från exploatörsdriven till organisk tillväxt.
   Planeringsprocesserna i Ekerö kommun har under senare år präglats av exploatörsdrivna initiativ där markägare och investerare ges oproportionerligt inflytande, medan kommunen och invånarna hamnar i baksätet. RUFS bör markera vikten av *organisk tillväxt,* där planeringen tar sin utgångspunkt i lokala behov, befintlig infrastruktur och invånarnas långsiktiga vilja, inte i enskilda projektintressen.
4. Regional samordning krävs för infrastruktur, VA och kollektivtrafik - dessa frågor kan inte längre hanteras som isolerade kommunala angelägenheter.
5. RUFS bör tydliggöra behovet av att minska sårbarheten i tekniska försörjningssystem, särskilt i glesbygd, där utbyggnad av omfattande VA-ledningsnät innebär både miljömässiga ingrepp och hög driftsrisk. I dessa områden bör enskilda eller lokala VA-lösningar uppmuntras som ett mer resurseffektivt och robust alternativ. Samtidigt bör lokaliseringen av den planerade bussdepån i Enlunda, norr om Lullehovsbron, omprövas till förmån för en strategiskt placerad regional depå i anslutning till huvudledssystemet (Förbifarten), vilket stärker hela regionens försörjningssäkerhet och krisberedskap.

En samlad översikt av Söderbergainitiativets förslag och hänvisningar till underlag återfinns i Bilaga 0.

4. Bifogade bilagor och underlag

Bilaga	Dokumenttitel	Relevans för RUFS	Huvudsaklig koppling till RUFS
Bilaga O	En samlad översikt av Söderbergainitiativets konkreta förslag återfinns i Bilaga 0.	Sammanfattande översikt av förslag, mål och hänvisningar till bilagor.	RUFS mål 1, 3
Bilaga 1	Söderbergainitiativet om FÖP Södra Färingsö	Sammanfattande policy och invånarperspektiv	RUFS mål 1, 3
Bilaga 2	Alternativ vision och strategi för Södra Färingsö	Konkreta planeringsförslag i linje med RUFS	RUFS mål 1, 3
Bilaga 3	Färingsöborna om framtiden - Enkätresultat	Empiriskt underlag, lokal opinion	RUFS mål 6
Bilaga 4	Öppna svar från invånarenkäten	Kvalitativ fördjupning av medborgarperspektivet	RUFS mål 6
Bilaga 5	Begäran om inhibition - Enlunda bussdepå	Juridiskt underlag för regional lokalisering	RUFS mål 1, 3
Bilaga 6	Exempel på juridiska och ekonomiska konsekvenser av centraliserad VA-planering i glesbygd - underlag för RUFS mål 3 (resurseffektivitet och beredskap).	Bilagan bifogas som principiellt underlag, inte för individuell prövning.	RUFS mål 3
Bilaga 7	Mälaröarna som regional kornbod och resurslandskap	Analytiskt underlag som belyser Mälaröarnas betydelse för regionens livsmedelsförsörjning, biologiska mångfald och beredskap i kris- och krigstider. Framhäver behovet av att skydda odlingsbar mark och utveckla ett resilient landskapssystem som en del av RUFS gröna infrastruktur.	RUFS mål 3, 5

5. Avslutning

Mälaröarna är en unik del av Stockholmsregionen - ett levande kulturlandskap, en resurs för biologisk mångfald och lokal försörjning, men också ett exempel på hur regionens tillväxtmål måste balanseras mot miljömässig och social hållbarhet.

Söderbergainitiativet uppmanar Region Stockholm att i den slutliga RUFS 2025:

- Tydligt markera Mälaröarna som regional landsbygdszon av särskild betydelse
- Stärka kraven på proportionerliga investeringar i glesbygd
- Verka för regional samordning av teknisk infrastruktur och beredskapssystem

"För ett hållbart Mälaröarna som värnar natur, kultur, invånare och långsiktig ekonomi."

Vi ser fram emot en fortsatt dialog med Region Stockholm om hur RUFS 2025 kan tillämpas i praktiken på Mälaröarna.

Med vänliga hälsningar,
Styrelsen
Söderbergainitiativet
Ekerö kommun

kanta kt@söderberga initiativet.se
www.söderbergainitiativet.se